

ПРАЦЯ

ОДИНОКА УКРАЇНЬСЬКА ЧАСОПИСЬ У БРАЗИЛІЇ

Виходить кожного четверга о 8-ій год. рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА.

„ПРАЦЯ“

Український просвітно-економічний тижневик у Бразилії.

ПЕРЕДПЛАТА У БРАЗИЛІЇ:

Річно 8\$ піврічно 5\$
 Для Галичини 72 кор.
 Для України 36 руб.
 Для п. Америки 2.50 дол.
 Для Канади 2.50 дол.
 Для Аргентини 6 пез.

„PRACIA“

Jornal semanal para os Ukrainos no Brazil.
 Publica-se em Prudentopolis ás Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100 рс. від стиха. Більші по 200 рс. За всякі оголошення платиться з гори.

PRACIA

Prudentopolis — Parana

Ми Українці до скопу
 В нас є сила Козаків!

Не роздучать нас ні море,
 Ні межі чужих країв. Гимн ам. Укр.

„Студентська Поміч“ Української Академічної громади у Празі, кличе о поміч!

Земляки!

Тяжкі, не відрадні обставини змусили Вас доросі Браття ген, за далеким океаном шукати кращої долі — средств до життя для себе, та своєї безталанної рідні.

З чорною, мов темна ніч тугою на серці опускали Ви рідну землю з переконанням, однак, що день Воскресення недалекий, що животворна сила нашого народу в скорі розломить важкі окуви а сонце свободи зійде на українські землі, з надією, що по тяжких злиднях скитальця прийдесть Вам як не старости дожити, то бодай кости зложити у вільній дорогій Батьківщині.

Нам доля судила остатися в рідній — не нашій — землі і тягнути насліджене по дідах ярмо, ділити злидні свого народу, та приготувлятися на зустріч сонцю золотому.

Так застав нас памятний 1917 рік на Великій Україні а день 1. листопада 1918 року у Східній Галичині.

Вже три роки минає від цих великих днів — кровію найкра-

ставив собі за ціль знищити рештки тої інтелігенції, яка в слушний час, ідучи за покликком свого народа сповнила свій горожанський обовязок і до послідного патрона захищала рідну країну, та її жителів перед лютим ворогом. Хто не встиг утечи за границю, гнів у ляцьких тюрмах серед обставин страшніщих колишньої турецької неволі.

З тих то примусових виселенців та й тих, яким доля пощастила утікти з рук польського ката, та польських тюрем, повстали студентські кольонії по часті і у Відні а головно на Чехословацькій території зі своєю центральною організацією «Українська Академічна Громада у Празі».

Всього місяць часу до кінця шкільного року 750 українських студентів перебуло той шкільний рік на високих школах у Чехословачині.

750 наших студентів тут на чужині на всіх факультетах тутешніх високих шкіл знайшло спромогу здобувати собі фахове знання. Це одинокий і найбільший гурт нашої студіюючої молоді взагалі.

Згадуючи це, ми в першій мірі висказуємо Вам, Браття-Земляки, найширші слова і подяки за це що Ви своїми жертвами дали нам спромогу перебути цей шкільний рік на студіях. При Вашій

ставать безпошадно і систематично. Тому не диво, що тут в Чехословачині зібралось аж на 750 душ.

Ми тут знайшли змогу здобувати собі фахове формування, нам дозволено вписатися на високі школи. Ми не тратили часу і кинулися до науки хоч яке прикре положення на чужині, ми не опустили рук. Ми звернулися о матеріальну поміч до своєї української еміграції, та й до чужинців в надії, що голос нас вислухають і зрозуміють наше положення. Надії наші не завели нас. Ви перші, Браття-Земляки, певно собі від уст уриваючи поспішили нам з помочю. Честь і слава Вам за це.

І от ми змогли перебути тих 9 місяців. Приходять ферії, та нам не час на відпочинок. Ми не можемо поїхати до своїх рідних а мусимо тут лишитися і працювати дальше, чи то на спеціальних курсах, чи то на практичній заняттю по деяких підприємствах. На заробітки нас не привімають, бо і для своїх тут праці мало. Де-яких товаришів підупавших на здоровлю, мусимо вислати до сенаторії та шпиталів. На це треба не аби яких жертв, а їх у нас нема.

Тому ми звертаємося з горячою просьбою до Вас, Браття-Земляки, не забувайте, що тут ми боремося з нуждою і потребуємо помо-

до сотика а титулом відсотків — здобудем за границею знання і всі свої сили присвятимо нашому народові, ідучи по думці спільних нам ідеалів.

До Тебе, Український Народе, звертаємося з горячим апельом, в тій твердій вірі, що голос наш не останеться без відгомону, не останеться голосом вопіючим в пустині.

Прийміть від нас, Браття-Земляки, щирый привіт а за дотеперішні Ваші жертви, щире Вам — Спаси Біг.

В Празі 25. червня 1921.

За «Студентську Поміч» Української Академічної Громади у Празі: Лемішка Іван, голова, Гаврищук, писар. За Почесний Комітет «Студентської Помічі», як контрольний орган зі сторони Української суспільности:

Др. Смаль-Стоцький.

Адреса для грошей:

ZIVNOSTENSKÁ PRAHA
 Konto: Ukrajinská Akademická
 Hromada.

Адреса для листів:

IVAN LEMISHKA,
 stud. med.

PRAHA II.
 Růzova 17.

Хвальна Редакціє!

Не відмовте надрукувати на сторінках

золотому.

Так застав нас пам'ятний 1917 рік на Великій Україні а день 1. листопада 1918 року у Східній Галичині.

Вже три роки минає від цих великих днів — кровію найкращих синів нашого народу спливли за той час ріки наші, а тисячі могил завзятих борців за волю і правду розсіяні від Сяну аж по Дніпро буряном заростають.

Культурно-просвітне життя внутрі краю устало майже зовсім, а розвірений польський дідич, та його жовнір огнем і мечем ширить руїну та купається досі безкарно у крові змученого українського народу.

Вістря свого меча спрямував хижий наїздник в першій мірі в груди найсвідоміших верств нашої суспільності, а з окрема по-

ший гурт нашої студуючої молоді взагалі.

Згадуючи це, ми в першій мірі висказуємо Вам, Братя-Земляки, найширші слова і подяки за це що Ви своїми жертвами дали нам спромогу перебути цей шкільний рік на студіях. При Вашій головній допомозі «Студентська Поміч» Української Академічної Громади виплатила за цих 9 місяців 350.000 корон чеських допомоги Студентам. Не випикуємо тут поодиноких жертводавців, бо зробимо це при кінці липня цього року, здаючи своїй суспільності звіт зі своєї цілорічної діяльності.

Ми, Українська Академічна молодіж, сини трудового від віків гнобленого люду мусіли шукати на чужині притулку, щоби скінчити науку. Вороги наші замкнули нам школи на рідній землі. Все, що свідоме українське ни-

впав на здоровлю, мусимо вислати до сенаторії та шпиталів. На це треба не аби яких жертв, а їх у нас нема.

Тому ми звертаємося з горячою просьбою до Вас, Братя-Земляки, не забувайте, що тут ми боремося з нуждою і потребуємо помічи, без якої на чужині

нам не жити і не вчитися.

Ми свято віримо, що Ви приймете нам дальше з помочію пам'ятаючи, що даєте на це, щоб виховати молоде покоління свідомих борців за кращу долю свого народу. Пограбована і знищена шестилітною війною наша суспільність в краю не в силі нам допомогти, тому Вас прохаємо о поміч. А поміч Ваша матеріальна буде в ще більшій мірі моральною помочію.

Гріш нам присланий досі, як і одержаний в будуччині звернемо

IVAN LEMISHKA.

stud. med.

PRAHA II.

Kuzova 17.

Хвальна Редакціє!

Не відмовте надрукувати на сторінках Вашого Шановного часопису наш заклик.

До Земляків-заокеанців!

Україна роздерта. Сонце волі та незалежності закрилося темними хмарами. В наслідок нерівної боротьби з численними ворогами цвіт української нації-інтелігента молодь опинилася по тюрмах та таборах Совфенії, Польщі, Румунії, Чехії. Подолі на військовому герці шукаючи інших шляхів до здійснення національ-

В. Злотополец.

Син України.

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ В ТРЬОХ ЧАСТИНАХ.

(Дальше).

За кілька днів зібрали наші хлібороби результати своєї весняної праці й незабаром чотирі повні лантухи стояли у коморі. Бракувало ще лише хліба. Що правда, було в кольоністів кілька мішків сухарів із корабля, та це могло вистарчити їм щонайбільше на кілька місяців. І тому почав Микола думати, чи не вдалося б йому самому спекти хліба.

На кораблі знайшов він між иншими річима ручні жорна. Отже, змоловши зібрану пшінку та трохи знайденого на кораблі жита, кольоністи мали кукурудзяне та житне борошно. Недоставало тільки сита, щоб просіяти муку, та на це знайшлася рада: замість сита вжив Микола тонкого полотна. А що до печі, так серед теперішніх обставин не було йому найменшої труднощі вимурвати велику, гарну піч іще до часу осінніх злив, які спинювали що-року всю працю поза печерею.

Що правда, на Україні ніколи не приходилося Запорожцеві спекти хліба, та біда всього навчить людину. Він був ко-

зак, а козак до всього завсіді придивлявся, ніякої роботи не цураючись. Отже Микола замісив у одній макітрі тісто з житнього борошна, в другій з кукурудзяного — й напек незабаром хліба та малаїв. Недоставало острів'янам одного лишень, чого не знайшли на кораблі, а саме: двох лопат. А що Микола задумав на другу весну зайнятись як слід хліборобством, вирішив він неодмінно поставити кузню, в якій міг би виробляти і лопати, і плуги, і коси й инше необхідне знаряддя.

Справа ця була не дуже важка, бо все потрібне до ковальства Микола знайшов був на кораблі: мале ковадло, ковальські кліщі, обценьки, чималий ковальський міх і скільки всякого залізя, що вистарчало Бог-зна на скільки літ.

На кузню вибрав Микола кухню, облаштувавши її. Тепера пі слота, ні вітер не перешкоджали нашим ковалям у їхній роботі. За кілька днів було готових кілька лопат та коса й козак наш заходився коло плуга. Із теперішнім плугом, що правда, не можна було рівняти Миколиного, бо був він зроблений із кривої гиляки. До нижнього коліна цієї гиляки накував Микола рало, а до верхнього пририхтував чепіги.

«Та чим тут орати?» думав Запорожець. — «ні волків круторогих, ні коней немає, а сам не потягнеш, братіку!» Та

нагадав собі спритний Січовик, що є в нього лями. Запріг їх і хоча не звикли до цього лями, та привчилися незабаром.

Упоравшись із оранкою, збірився вже Микола приступити до засіву, але тут ізгадав, що недоставало йому ще борони. «Зробив плуга, та й сєь чорніють уже скиби», говорив він, «то й з бороною дам раду». Викував стільки зубів, скільки треба було. свердлом поробив у деревляному підпіджжю дірки, позабивав туди зубці — й борона тобі готова.

Саме кінчалась осінь, як усе потрібне хліборобське знаряддя було готове. А як тільки весняне сонце залило своїм промінням острів, носієв Микола два корці жита, корець ячменю й корець пшениці. За три тижні почала сходити ярина. Ох, як радів Микола, коли легіт коликати почала зелене колосся! А на другому місяці високі стебла достиглого збіжжя впилися під важким, золотавим колоссям.

А коли скосили та вимолотили збіжжя, побачив Микола на превелику радість, що з посіяних двох корців жита зібрав тепера двадцять чотири корці й приблизно по дванадцять корців ячменю та пшениці.

До нових живів цілком вистарчило йому навіть третина зібраного збіжжя, але як розумний і дбайливий господар, постановив Микола останню частину заховати на-

гірші часи, коли або не вродить так поле, або град вибе збіжжя, або хвороба чи инше нещастя спиноло б працю. Тому без довгих вагань вирішив Запорожець поставити міцного, чималого магазину, щоб було де складати і врожай, і запас.

Тепера минав кольоністам день по дню без турбот: їсти й пити було що, та й за одіжжю не треба було журитися. Коза привела двох маленьких козенят. Собака вірно сторожував господарство. Папуга знову була невідлучним товаришем підчас обіду чи вечері. Лями давали молоко, сир, масло, а крім цього вживали їх, яко запрягову та вантажову худобу.

Отак відбувався безупинний роздвіг української кольонії, а мати-мітрополія не знала навіть, що в далекому Новому Світі є клаптик Української Держави й на ньому живе козак, посилаючи до неї повсякчасно свою безмірну тугу...

Оборона Нової-України.

Отак у достатках і в спокою прожили кольоністи Нової України рік з гаком. Чинкадавін був уже цілком цивілізованою людиною, більш навіть того: навчався читати та писати по українському, а перебуваючи під постійним впливом побожного козака, Індіянин став також і вірним слугою християнсьої Церкви.

Не раз оповідав Запорожець свою джу-

них ідеалів. З небезпекою для життя, ламаючи ґрати та роздираючи дроти, тікають українські студенти до чужих країв. В Німеччині зараз опинилося чимало студентів-Українців. Тут зібрали ся ті, кому війна та революція стали на перешкоді скінчити освіту по висших російських та австрійських школах, тут зішлись ті, хто немає змоги вчитися в зруйнованій школі Совденії та польованій школі Галичини. Всіх об'єднує гаряче бажання здобути освіту в зразкових школах культурної країни. Але мало одного бажання вчитися. — потрібні матеріальні засоби. Їх зовсім немає. Більшість студентів — втікачі чи то з Польщі, чи з Совденії, далеко не всі навіть одягнені, багато напівбосих, без білизни; всі забули, що таке неголодне життя. Не дивлячись на ці всі тяготи, зараз вже около 60 студентів вступило до вищих шкіл Берліну. Кількість студентів збільшається що дня. Числені листи з таборів показують, що багато (200—300 чол.) мають намір вступити на зимовий семінар. Становище трагічне. Потрібна найширша допомога з боку всіх, для кого майбутність України не є стороннім питанням. В першу чергу повинні відгукнутися Українці, які розкидані по цілому світові. Кожен в кого бється Українське серце, та хто не хоче бачити Україну пустинею, та парід її ще темнішим, повинен по силі своїй негайно допомогти.

Тільки при цій умові багато десятків студентів наших зможуть скінчити освіту.

До Вас, браття-заокеанців «Спілка студентів Українців в Німеччині» звертається з кличем о поміч.

Ратуйте, браття, тих, хто кровю посвятили свою любов до України.

Дайте змогу вчитись тим, хто серед голоду та холоду не забував обездоленої Нельки-України. Покажіть цілому світові нашу національну солідарність в найтяжчі часи.

ПОДІЇ НА УКРАЇНІ.

З большевицької України.

УПС. повідомляє: Львівські часописи подають, що большевики поспішно відсилають ново мобілізованих Українців до Сибіру. Мобілізація в Чернігівщині, Полтавщині, а передовсім в Харківщині переводена частинно при допомозі карних експедицій. Мобілізованих ще того самого дня під конвоєм висилають на північний схід. Конвой має бути змінений у Казані. Рівночасно большевицькі часописи повідомляють про святочну відсилку 6000 козаків колишньої армії УНР., котрі були інтерновані в Дарниці біля Києва до кріпосних робіт на Сибірі.

Боротьба Української церкви з Московщиною.

УПС. повідомляє: На Україні розгорілася з великою силою церковна боротьба. Після проголошення автокефалії української церкви російський єпископат в Києві кинув анатиму на українське духовенство, Митрополита Парфенія і вірних. Великоруські церковні достойники, а за ними зрусифіковані землячки, називають автокефальну українську церкву „галицькою“ якої метою є поширення унії, зглядно католицизму на Україні. В проклямаціях вони називають львівського уніятського-митрополита гр. Шептицького інспіратором автокефалії української церкви.

Протиукраїнський похід російських церковних достойників не приносить їм ніякого успіху. Село за селом, церкву за церквою зголошують своє приступлення до автокефальної української церкви, так що церква на Україні вже майже зовсім зукраїнізована.

Поляки наміряли замордувати Митр. Шептицького і о. Совіти. Сембра-

У Поляків запанував дух тривоги.

„Нова Реформа“ поміщує таку телеграму аг. Орієнт з Лупкова з дня 23. червня:

„Звістки про концентровання українських боївків на пограниччю Польщі зі сторони Чехо-Словаччини потверджується. З словацько-польського пограниччя доноситься, що всі українські відділи, які в своїм часі схоронилися на чесько-словацьку область — концентрується під цю пору під проводом німецьких офіцерів на підкарпатській території. До Лупкова напр. прибула в останнім часі ціла українська дивізія. З тією новою організацією бувших українських військ в Чехії, відбувається масове скріплення тамошніх українських боєвих формацій напливовим елементом зі Східної Галичини.

В останніх днях доносять зі Стрия що під селом Бабинець приловлено „грасуючу українську банду“ під проводом чеського офіцера. Одночасно по деяких околицях Лемківщини кружляють українські емісарії, що намагаються ввести фермент серед спокійної української людности. Опираючись авантурничим посяганням українських агітаторів людности грозять терором і спаленням сіл.

„Ці випадки, хоча на разі спорадичні, є не менше грізним об'явом поширеної агітації на політичному тлі і носять знамена наглядно ворожої акції проти польської держави“.

Ревеляції „Нової Реформи“ вказують, що чим ближше до часу вирішення справи Східної Галичини, тим більше Поляки занепокоєні і в злодійському страху вже чують поза своєю спиною здоровий п'ястук господаря землі і сіють тривогу. Та заледво, чи всі ті тривожні наклики до оборони придадуться на що нині...

Англія і Східна Галичина.

„Укр. Вістник“ з дня 1. липня

значіння (!) для тої справи, а тільки відіграють мабуть ролю шахуючого нас чинника в дипломатичній грі. Ціла акція знаходить живу підпомогу в махінаціях ріжних українських діячів, які живуть поза границями Польщі, а мають певну можливість доступу до англійських кругів. Повисша акція повинна бути здемаскована виказанням політичної вартости матеріалів і зіставле, доставлених повисшими кругами“.

Служба в польському війську а Сх. Галичина.

Польська телеграфічна агенція оголосила розпорядок польського міністерства військових справ в справі обов'язку військової служби у Східній Галичині, який звучить:

„У Східній Галичині досі не є обняті військовим добором особи української, німецької і жидівської народности. Релігія цих осіб не відіграє ніякої ролі при цьому приміненню. Байдушим є, чи дана особа є греко-католицького обряду або чи перейшла на греко-католицький обряд. Зміна віроісповідання не може потягати за собою полекш та виїмків при поборі та відбуванню військової повинности“.

Цей розпорядок можна розуміти так, що Українець, якогоби він не був обряду, не є обов'язаний до військової повинности, а за те Поляк незалежно від його віроісповідання є обов'язаний до військової служби. Досі всі особи гр. кат. обряду були вільні від військової служби.

Картина Галицького села в кигтях ляцьких кровопійців.

З Бабухова доносять: В селі Бабухові рогатинського повіту вже 3 місяці 4 шкадрона 11-го полку уланів кватирує, що допускається ріжних надужити над людністю що знищена 1920 р. польсько-большевицькою війною (бої тривали

Ратуйте, браття, тих, хто кровю
посвятили свою любов до України.
Дайте змогу вчитись тим, хто
серед голоду та холоду не забу-
вав обездоленої Нельки-України.
Покажіть цілому світові нашу
національну солідарність в най-
тяжчі часи.

Ігор Лоський,
голова.

Юрко Інфімовський,
секретар.

Адреса:

Deutschland

Berlin — Charlottenburg

Goethe str. 67^a b Pape

Verein Ukrainischer Studenten in
Deutschland.

An Igor Losky.

Українці! Складайте лепти на бід-
них братів у старому краю! Най-
не буде ні одного, котрий би не
зложив хоч найменшої жертви. Па-
мятайте, що се, що даєте — собі са-
мим і своєму народу добро творите!

І й про завзяту, вікову боротьбу україн-
ського народу за свою самостійність. І
часто вечорами вогниста мова Запорожця
розгортала перед очима джури криваві
сторінки української минувшини й тоді,
в таємничому світлі багаття, за тисячі
миль од Дніпра, вставали викликані без-
мірною любов'ю козака тіні лицарів-му-
чеників за волю України.

Цілком природно, що найбільш оповідав
Микола про Запорожжя. А джура, затаї-
вши відлих, слухав Миколіні оповідання
про Січ — цей безпримірний в історії
людства чернечо-лицарський орден, що на
всі боки даючи одсіч ворогам України,
закривавленими грудьми боронив од хи-
жого ісламу цілий світ, створивши на
Дикому Полі передмурри християнства!

З запалом новизнята переймав Чінка-
давін од Запорожця й козацькі традиції
та давав околицям острова, річкам та го-
рам українські, здебільшого історичні, наз-
ви. Отже не диво, що неабаром Нова
Україна стала немов мініатурою України
Великої: на острові були і Січ, і Вели-
кий Луг, і Карпати, і Альта, і Рось. Тіль-
ки одного не доставало нашим козаком

— Дніпра, бо ні один, ні другий, ніяк
не міг зважитися назвати цим дорогим
імям яку-будь із річечок на острові й
образити таким чином Батька-Славути!
А коли, одного дня, Микола сказав Чін-
кадавінові, що яко джура Запорожця,

токефальної української церкви, так-
що церква на Україні вже майже
зовсім зукраїнізована.

Поляки наміряли замор- дувати Митр. Шептиць- кого і о. Совіти. Сембра- товича.

Як виявилось тепер з ріжних до-
кументів, Поляки носились з намі-
ром виконати самосуд на Митро-
политови Шептицькому, котрий
своїм впливом не допустив до за-
ключення угоди межі Українцями
і Поляками, і за те, що підчас ук-
раїнсько-польської війни помагав
Українцям. Така сама кара мала
постигнути о. сов. Сембратовича,
котрий тепер перебуває в Канаді,
за те, що своєю здібністю умів
видобути від польських офіцерів
інформації на шкоду польської
армії. Ось маєте ляцьку культуру!

Чінкадавін оцим самим також став січо-
виком, — радощів та гордості Індіян-
на не можна навіть і описати! — Зда-
ється, він би після цього вдвох із Мико-
лою відважився б напасти на Кафу, на-
віть більше того — голіруч би на самий
Стамбул пішов!

За весь оцей час Чінкадавін ні разу
не посмів нагадати Миколі про плавбу до
батька, тільки не раз по скінченню щод-
енної праці вибігав бідолаха з печері,
виходив на високу скелю, звідкіля міг
бачити, як далеко-далеко на крайнебі,
ледві мріє його батьківщина. Туди летів
Індіянин тужливим зором і не раз сльоза
ковпала по йому обличчю. Микола одна-
че не забував про обіцянку, яку дав сво-
єму джурі. Він хотів тільки перед відїз-
дом упоратися з найпотребнішою працею.

А коли вже робота в городі й жнива
були покінчені, Микола сказав одного дня
Чінкадавінові. — «Ну, Чінкадавіне, на-
працювалися ми не мало. Тепера треба
подумати про плавбу до твого батька.»

Боже, як ізрадів Індіянин! — Іще того
вечора побіг відшукувати дерево, з якого
можна б збудувати човна.

Робота йшла тепера швидко, бо при-
ладди мали подостатком. Одного дня са-
ме Микола заходився в печері коло якоїсь
роботи, а Чінкадавіна послав за чимсь
на беріг. Та якже здивувався він, коли
побачив, що його джура, пройшовши го-

нів двох, зупинився, замахав руками й
наче несамовитий кинувся назад. З не-
сподіванки Чінкадавін не міг як слід ні-
чого оповісти й тільки повторював:

— «Вони, там! там!»

— «Хто саме?» пита здивований Ми-
кола.

— «Ох, пане: раз, два три — шість
човнів!» відповіда Чінкадавін, говорячи од-
ночасно мішаниною трьох мов: індіансь-
кої, української та англійської.

До розмови й обмірковування не було
часу. Миттю зірвався Микола, вибіг на
скелю й гляннув на бережжя, звідки вер-
нувся Чінкадавін: шість човнів повнісі-
нькі дикунів причалювали якраз до бе-
рега.

«Не помилився Чінкадавін», бурмотів
сам собі Микола. «Та не з медом буде вам
вражі сна! Не злякався я вас тоді, як
іще мав тільки кам'яну сокиру та дере-
вяного списа, не злякаюся й тепер, як
у мене є пістолі й рушниці — козака
сестриці! А вбивати безпомічних тут козак
вам не дозволить! — це вже не відлюд-
ний острів: це Нова Україна! Тут і Січ-
Мати є — Заступниця всіх покривдених
та поневолених!»

Кинув іще раз оком на беріг і миттю
опинився знову в печері. Важко було
виізнати Миколу тої хвилини, остільки
він змінився: кров предків, українська
лицарська кров зроснулася в козакові!

Англія і Східна Галичина.

„Укр. Вістник“ з дня 1. липня
пише:

„Кур'єр Львовські“ з дня 30. чер-
вня подає таку кореспонденцію від
свого варшавського дописувателя
з датою 27. ц. м. „Останніми ча-
сами на столах ріжних англійських
достойників, які цікавляться Поль-
щею, найшов стіс матеріялів ріж-
ної вартости і рода, дотично Схі-
дної Галичини. В звязку з заціка-
вленням тих чинників та недвозна-
чно висловлюваними опініями пре-
дставниками Англії в Варшаві в
тій справі, треба сподіватися мо-
жливости певних неприхильних нам
посунень, які одначе не будуть мо-
гли мати жадного поважнішого

З Бабухова доносять: В селі Ба-
бухові рогатинського повіту вже 3
місяці 4 шкадрона 11-го полку у-
ланів кватирує, що допускається
ріжних надужити над людностю
що знищена 1920 р. польсько-бо-
льшевицькою війною (бої тревали
три тижні). Селяне мусять годува-
ти цілу ту шкадрону війська та
зносити всілякі знущання. Для при-
міру наведемо деякі факти: У го-
сподаря Василя Хомяка брали у-
лани весь той час сіно, а коли він
упімнувся за своє, сказали що він
бунтується і замкнули його разом
зі жінкою до хліва, де були свині
причїм його ще й побили. Там він
пересидів в неділю цілий день і ніч.
До одної хати де були тільки три
сестри крайні сироти, прийшли в
ночі жовніри і хотіли їх знасилу-
вати. Дівчата втікли на двір і счи-
нили крик, аж збіглися люди і жо-
вніри забралися. На латинські свя-

Завжди трохи повільний і здержливий
— Запорожець став під подихом небез-
печним, жвавим, рвачким. Очі йому про-
меніли відвагою, кожне слово прискало
полум'ям. І це незламне завзяття несвідо-
мо передалося й Чінкадавінові.

З наказу Миколи, Індіянин стягнув із
валу гармату, виніс із печері шість муш-
кетів, чотири пістолі й дві шабляки. По-
тім Микола припав до боку шаблю, за
пояс устромив дві пістолі й звелівши
Чінкадавінові так само озброїтися, звер-
нувся до нього так: — «Джура! Ти жи-
веш на Новій Україні, я прийняв тебе на
віть до Нової Січі, — тож насамперед
для обох нас честь і слава козацька! Там
на бережжю мордують безборонних. Нес-
лава народові, що допустить це зробити на
своїй землі, ганьба козакові, що зі зброю
в руках не оборонить безпомічних! Не
вкріємо ж неславою Нової України
та нової Січі, — Скількиб не було в
вогні мусимо стати до бою. З нами Пра-
ведний Бог і Святий Юрій!»

Ці вогнисті слова додали ще більшої
відваги Чінкадавінові.

— «За гобою в пекло-б пішов! Нака-
жи голіруч іти проти ворогів, так піду!»
скрикнув джура з правдивим українсь-
ким завзяттям.

Після цього, взявши на плечі по три
набитих мушкети, наші січовики запря-
глися в гармати і потягли й до брами. (д. б.)

та всі жовняри були п'яні, валялися по улицах та доказували дикі збитки. Між іншими забирали від селян миски, тарелі склянки та горнятка, кидали в гору та розбивали роблячи селянам шкоду якої ніхто не винадгородив. Один офіцер, що приїхав п'яний з Рогатина, бігав по селі за жінками і кричав: „я хце дзіфк; я дає тисьонц марек!“ Жінки зі страху поховалися а він бігав як шалений. Самі жовніри з него сміялися і хотіли через стид його забрати, однак не дав нікому до себе приступити і грозив кожному револьвером. Аж по якимсь часі удалось всадити його на фіру і відвести до Рогатина. Жовніри забирають людей з села до своєї кухні чистити бараболі навіть в неділю. Коли люде йдуть до церкви жовніри вже чекають на дорогі і кожного хто навинеться, старий чи молодий, тягнуть до бараболі. Хто опирається, того б'ють киями, отже мусить іти.

Польща йде під курателю.

Польща знаходиться вже над самим банкрутством і тільки чудо змогло би виратувати її від руїни. Голова злучених польських банків конферував з міністром фінансів Стечковським і представив йому грозу ситуації, жадаючи підприняття надзвичайних средств в цілі ратования держави.

Телеграма з Риги сповіщає, що польське правительство перішило ратуватися перед руїною в той спосіб, що має оголосити, що всі польські паперові гроші стають безвартісні і перестають курсувати; на місце теперішних марок мають завести нові гроші „злате польське“ які будуть вимінювати по ціні оден за 1000 теперішних марок.

В політичних кругах європейських столиць застановляються поважно над банкрутством Польщі і вірять, що оден її вихід лежить в тім, що Польщу візьмуть під курателю подібно як перед війною Туреччину за Абдуль Гаміда.

нальностей різного стану і полу продираються, через бесарабську границу до Румунії. Також багато дезертирів Червоної армії, деколи цілі військові частини прибувають до таборів для збігців в Бесарабії. Коли питалися збігців про відносини на Україні вони всі відповідають: „там голод, нужда і терор“.

БОЛЬШЕВИКИ СТРІЛЯЮТЬ ЗА „ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА“.

УПС. повідомляє: „Українська Трибуна“ приносить вістку, що большевики розстріляли в Бердичеві діякона Коломатського за те, що на весілю його дочки гості співали „Ще не вмерла Україна“.

Найновіші вісти.

В Італії знова заноситься на неспокій.

В Білгороді помер по довгих терпіннях сербський король Петро. Наслідник трону перебуває в Парижі, та і він зарівно слабкий.

В Австрії заносить на недобре з причини великої посухи.

Пишуть часописи, що много гроша потреба, щоб заратувати голодуючу Росію.

В Росії біда і то не аби яка. Голод холера, а при тім стада вовків і медведів стають страхом для людности.

Англія представила автономію Ірландії, таку яку мають інші полісности англійські. Ірландія сего не приймає, тай готова дальше вести борбу за свою свободу.

3 Бразилії.

В Куритибі одного засуджено на 2 роки і 3 місяці за се, що ширив фалшиві гроші.

В Пернабуко заштрайкувала служба желізнична. З сеї причини позамикали склепи, бо до штрайку прилучились і фірми всякого ро-

кий. Дай їм Боже повести діло і скоро!

Учитель п. С. Кобилянський з А. Кандідо рішивсь 2 рази тижнево провадити школу і в Порто Унійовбо і тут української малоді не мало!

В Лєгру науку перервали на один місяць, але то вже 3 місяці добігає, як про школу ніхто ні чичирк! Не мороз, ані робота в землі перервали школу — але недбалість українська!

Доборолась Україна...

(Конець).

Єще инша брехня про виїзд о. П. Процькова до Галичини, а вже аж гидко згадати про мерзенне, протацьке, вуличне очернення, що про дівчата „паня“ Куц бризгає. Тут треба п. Куцови сказати пословице польську: „Кто їда флякі, мислі же кажди такі.“ — Одним словом, лучшого свідоцтва моральности не міг написати собі п. Куц, як лиш пишучи сю свою допись до Народного Слова. Дивує мене дуже, що редакція Н. С. так нерозсудно поміщує брехливі дописі про річи собі незнані. Через се собі найбільше шкодить.

Вкінци в кількох місяцях своєї дописі повтаряє п. Куц свій давний божевільний закид, немовби се з причини о. П. Процькова перед кількома роками згорів в М. Маллет будинок, що мав містити в собі школу. Під напором агітації п. Куца тягнувся досить довго процес проти о. Процькова. Знаєм, що тутешні суди ласі, щоб потягнути священика до відвчальности, за який злочин, а мимо того мусіли процес понехати, бо пореконувались зі зізнань тодішних приклонників Куца, що всі підозріння підпалу на о. Процькова є взяті з воздуха. І я є певний, що нині ніхто в се не вірить, противно и чув голоси від давних приятелів п. Куца, че саме він сам не був причиною спалення того будинку, щоби відтак використати ситуацію для своєї більшої радости, щоби підбурити нарід і того зненчвидженого попа „викинути з гніздом“ та „повісити.“

Від себе скажу, що на мою гадку був се случай цілком звичайний: за через

сім, що між народом своїм ширити-ють незгоду, роздорі, кириню? Чи ніколи ми не спізнаєм, що лиш в згідній, спільній праці лежить поліпшення нашої долі?

До Тебе звертаюсь Народе мій, що маєш ще той Божій дар розпізнати правду від лжи, добро від лиха, до Тебе звертаюсь з гарячим проханням закінчити вже раз на все, з тими „панями“, що живцем крають Твое тіло, що вапматки Тебе січуть. Жени від себе як скажену собаку всякого, що з чобітьми лізе в душу Твою, що хоче доптати найсвятійші скарби Твої, віру Твою свиту, що ширить між нами незгоди, кирині, роздорі. Покажи Народе, що Ти не „кастрований духом“, що повний Ти духа живого — Божого — католицького і козацького; покажи, що мовчанья Твое до часу було, що Ти мов той великан, що отряся із задуми, та одним рухом побив всіх ворогів своїх, які намагались підступом опутати його в свої сіти. Досить у нас роздорів, братньої борби, час уже взятись до праці рехтельної, згідної, спільної для добра Народу нашого, для слави Неньки-України.

о. О. Ананевич.

Дорізон, 30/VII — 1921.

ДІТОЧИЙ СВІТ

Як учив старий учитель у Дубівцях?

— Сього дня гарний день. Ходім, діти, в город, а там щось веселого поговоримо собі.

Глядіть: Ось тут квітки. Чи знаєте, як зветься? — Знаємо. Романець! — А знаєте з чого вирости? З насія. — А з якого? — Та з романцевого.

— А що гадаєте: Якби я був насіяв на сю грядку насія васильків, чи булиб тут вирости романці?

— Діти сміються: Не романець, але васильок!

Ходім дальше. Дивіться: Тут ма-

за 1000 теперішніх марок.

В політичних кругах європейських столиць застановляються по-важно над банкрутством Польщі і вірять, що оден її вихід лежить в тім, що Польщу візьмуть під курателю подібно як перед війною Туреччину за Абдуль Гаміда.

Повінь в Галичині,

Старокраєві часописи доносять, що безнастанні дощі наробили всюди великі шкоди. З усіх сторін краю доносять; що вода з деяких річків виляла, роблячи великі шкоди по полях і сіножатях. На лінії Самбір-Сянки виляла Дністер, вода зірвала кілька мостів і забрала багато будівляного матеріалу. Виляла також Верешниця. Коли не погода потребає довше, то населенню грозить голодова катастрофа.

Ленін просить Америку о поміч.

Депеша з Ковна доносить, що Ленін звернувся з проханням до Америки через сенатора Френса, котрий тепер перебуває в Росії щоб Америка прийшла в поміч російському народові, котрому грозить голод. Депеша подає, що Злучені Держави згодні розпочати ратункову акцію на ширшу скалю, але під умовою, що будуть вибрані незалежні представителі російським народом, які не будуть підлягати жадним партійним впливам і будуть мати контролю і надзир над розділом продуктів.

НІ МИР, НІ ВІЙНА.

УПС. повідомляє з Черновець: На польсько-російській границі прийшло до бою між польськими і большевицькими прикордонними сторожами, зпри чому вбито двох польських жовнірів а трьох поранено.

ПРИМУСОВА МАНДРІВКА З УКРАЇНИ

УПС. повідомляє з Черновець: Тому, що Польща замкнула свої границі для збігців з України, великі громади збігців різних націй

В Куритибі одного засуджено на 2 роки і 3 місяці за се, що ширив фалшиві гроші.

В Пернабуко заштрайкувала служба залізнична. З сеї причини позамикали склепи, бо до штрайку прилучились і фірми всякого рода.

В Ресіфе помер один чоловік, що мав 131 літ життя.

Жангада вже діждалась від кількох місяців бажаного від літ, догідного моста, який ряд поставив на ріці Жангаді. Міст догідний, хоч за вузький, та нарід вже і з тим годиться, знаючи невігоди які терпів коли моста не було.

Школа українська по стороні С. Катарини існує — але коло церкви нема хоч може бути. Ніхто сему не винуватий тільки сама громада. Рух возів між Порто Унійов а Пальмас, значно зменшився за про низьку оплату перевозу товарів. Товариство коло церкви підупало страшно; миші кінчать догризати решту бібліотеки. Гарно, нема що і казати. Всі нарікають, не що нема руху просвітного, але що венда далеко.

В Антоніо Кандідо школа українська, по довшій перерві розпочалась. Учителем є щойно приб'вний з війни четар української армії п. Стефан Кобилянський. Дітий у школі в першій тижні науки було вже понад 30. Вечірня школа ведеться також. Загальні збори товариства збулись дня 31. липня с. р. Вибрано а радше потверджено вибір давного Виділу. Голова товариства Григорій Флибак — до Виділу прочого входять ПП. Пилип Терешка, Олекса Шаравара, С. Кобилянський, Лука Кучер, Мик. Метельскій.

Українці в Порто Унійов задумують будувати „Народний Укр. Дім“. В тій цілі зарядили збори минувшій неділі, а були присутні Українці навіть з дальших кольоній. В Порто Унійов, справді бачиться пекучу потребу Укр. Дому. Провід ведуть в українським рухові в Порто Унійов ПП. Кучма, Куріца і Яворсь-

телів п. Куца, чи саме він сам не був причиною спалення того будинку, щоб відтак використати ситуацію для своєї більшої радості, щоб підбурити нарід і того зневіженого попа »викинути з гніздом« та »повісити.«

Від себе скажу, що на мою гадку був се случай цілком звичайний: за через не увагу тих, що у невикінченім будинку, повнім трісок та стружиння курячи до півночі в карти грали, з покінчених недогарків міг легко зчинитись вогонь.

У своїй дописі п. Куц дав доказ сво- його незнання католицької науки (чому і не дивуюсь) про звільнення від присяги, відпущування гріхів наперед, також і незнання історії. бо не знає і того, що за життя св. Володимира і Ольги роздору між церквами римською і грецькою не було. В який же спосіб вони могли бути схизматиками?

На закінчення пожелав п. Куцови, щоб іще більше подібні дописі писав, бо вони якнайкраще отворають нам його серце, його совість, його душу. нехай наш нарід бідний має спромогу приглянутись ближче, тим »високим ідеалам«, які ле- лів у своєму серці п. Куц.

А тепер іще з иншої бочки.

Мов той сльмак, що волічесь землею та усюда лишає по собі гидкий слід слюзу, так переволикся недавно нашою кольонією »Антін Тимцьо« лишаючи по собі пасмо гидких споминів. Де виступив, до кого промовив — всюди блянав гидким болотом лайки, клевет і очер- нень проти віри католицької, набожності до Серця Ісусового, проти священників і Бога взагалі.

Не дуже ми сьому і дивувались, коли довідались, що свої відомости що до нашої кольонії засягав »пан« Тимцьунь в Каразіньо у »пана Куца«. Волочився шукаючи жиру може і для своєї больше- вицької агітації, та мабуть завівся у своїх надіях, бо майже всюди натрафив на свідомих Українців-католиків, що вміли дати йому відповідь коротку, але ясну і рішучу. Приймали його тільки духи йому подібні, або деякі, яких по- трафив відступно ошукати. От і новий зразок нашої »інтелігенції«. тут у сій всіма забутий країні.

Доборолась Україна до самого краю... Справді, чи ніколи не засяє Сонце у се наше бразилійське віконце? Чи всі наші Українці, що начать читати-писа- ти, приличнійшу одежину на себе затаг- нуть, трохи якої оглади наберуть, цілу свою »інтелігенцію« показувати-муть у

нець! — А знаєте з чого вирости? З насія. — А з якого? — Та з ро- манцевого.

— А що гадаєте: Якби я був насіяв на сю грядку насія васил- ків, чи булиб тут вирости романці? — Діти сміються: Не романець, але васильок!

Ходім дальше. Дивіться: Тут ма- ле деревце. Як звеся? — Сливка. — Погляньте, з чого виростило? — Па- не вчитель, я знаю. Ось із сего ко- ріння старої сливки. — Справді? Варто-би переконатися. Розпорпай- мо землю. Так, справді з коріння старої сливки виростає мо- лода сливка.

— А скажіть, дітоньки, бачив хто щоби з коріння старої малини ви- росла афина?

Діти знову в сміх! Пане вчитель се неможливе; з малини є малина, а з чорниці — чорниця. — Добре кажете. Погляньте! Ось яблінка. А що се? — Зразки до щіплення — З чого я втяв їх? — З другої яблін- ки.

— А колиб я нарізав прутиків зі сливи, вишні, грушки, тополі, дуба або смерічки та прищипив на отсю яблінку, що думаєте, чи були би прийнялись? (Далі буде).

КАВА З ФАБРИКИ
S. JOÃO
— de —
ANTONIO CANDIDO CAVALIM
Itaty — C. № 21 — Parana

Зайдіть, а там дістанете каву найлучшої сорти, без домішок — ароматичного запа- ху та і тано, як в жаднім иншій склепі.

Велика вигода для тих, що хотять при- красити своє обійсте, хто хотівби набути насіння з дерева (Cedro) нехай пише еше нині, на понизшу адресу. Це дерево дуже гарне, як в зимі так і в літі тримається зелене.

Це насіння в паперових торбинках, ціна одної торбинки, 1\$, а тузіна 10\$.

Адреса: Nicolau Gadomskyi, Rua 24 de Maio 39, Curityba. Гроші слати разом з замовленнями, бо противно насіння не висилається.

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ до рубання дере- ва до палива, як і до залізниць і дорментів. Платня: від метра дерева по 1\$500 на міс- ци (у лісі); за дормента по 1\$600 так са- мо на місци. Знаряди робітничі привезти зі собою. Зголошуватись до Петра Новак- кого. Nova Galicia — Estado S-ta Catha- rina.

Кривава книга.

20)

МАТЕРІАЛИ ДО ПОЛЬСЬКОЇ ІНВАЗІЇ НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ 1918/1919 РОКУ.

(Дальше.)

56. В ТОВСТЕНЬКИМ завели польські жовнярі батька і сина невідомого нам покищо назвища до двора і били так, що вони аж попухли, опісля відставили не знати куди.

57. В ТРУСКАВЦІ (повіт Дрогобич) зловили польські жовнярі Андрія Біласа били його в п'яти, порізали йому ножем шкіру на підшві ніг на кусні і вбивали цвяхи в підшви ніг так, що він серед страшних мук втратив свідомість і мабуть вже не живе. (Свідки О. Г. і П. М.)

58. В ТУДОРОВІ (повіт Гуситин), напали польські жовнярі вночі з 8 на 9 червня 1919 на о. Соневицького і забрали зі собою учителя Никоровича і селянина Івана Чайку; усім трьом арештованим заявили вони, що мають приказ їх повісити. О. Соневицькому закинули навіть шнур на ший і так вивели його разом із тамтими двома до ліса. Нещасні жертви викупилися від смерті, складаючи високе викупне, а то Никорович 3000 к. о. Соневицький 10.000 к., а Чайка 8000 к. Доказом цього є судові акти в Копичинцях. (Свідок К.)

59. В ХИРОВІ (повіт Старий Самбір) побивали польські жовнярі безвинно по лиці і голові полонених та кричали:

«Маш свине Україну!» Одному 30-літньому стрільцеві зі Старої Солі поломали руки. (Свідок І. П.)

60. В ЧЕРЧУ (повіт Рогатин), ограбили польські жовнярі майже ціле село. Купри і скрині порозбивали, поклали на вози і вивезли все майно зі села. Людей катували прикладами крисів. Найтяжче побили господаря Івана Гебу. Жертвою побоїв і знасилувань впали в цім селі молоді і старі жінки. (Свідок В. К.)

61. В ЧОРНОКІНЦЯХ (повіт Гуситин) знущалися Поляки над І. Бохенком в цей спосіб, що що кілька день виводили його із тюрми і давали йому по 25 нагаїв.

62. В ЯВОРОВІ вкрали польські легіоністи селянинови Балакимови квоту 24.000 к. коли він ізза цього пожаловався в команді в Перемишлі побили його ще нагайками.

Дмитра Харамбуру і Гриця Барабаша арештували Поляки і мучили так, що Харамбура помер у в'язниці в Перемишлі а Барабаш смертельно захворів в тюрмі.

В Яворівським повіті стягала т. зв. «летюча жандармерія» людей на поле або толоку і там били їх по п'ятах. Ці побої спричинили, що властитель дібр граф Шептицький, їздив до військової команди в Перемишлі зі жалобою і жаданням усунення насильства.

63. В ЯКУБОВІЙ ВОЛІ (повіт Дрогобич), зігнали польські легіоністи всіх дітей до одного будинку, впали між них із нагаями і били їх у страшний спосіб.

ПОЗІР! — ПОЗІР!
УКРАЇНЦІ В ПРУДЕНТОПОЛІ І ОКОЛИЦЯХ!

Теодор Савечка

отворив робітню ковальську. Може кожний дістати з доброї сталі фойси, сокири, серпи поодинокі або й тузінами. Купе вози, направляє ушкоджені й виконує взагалі всякі роботи, входячі в обсяг цього фаху. Робота совісна — ціни приступні.

Кожний Українець повинен се вже раз зрозуміти, щоб лиш своїх ремісників підпирати!

Theodor Savetchka

Prudentopolis

Paraná

Позір Українці оселі Прудентопільської!

Заким маєте гадку іти в процес, або до суду то вступіть, то порадьтеся п. В. Лопатюка, Всякі записи, розписи, рекремента, щоб они були добрі, мусять бути добре зроблені. Зробити може найлучше, лиш свій чоловік.

Тому ідіть, предловіть своєю українською мовою, а п. Василь Лопатюк залагодить добре і тай тано.

Др. Мирослав Шеліговский

ЛІКАР І ОПЕРАТОР

CURITYBA

Rua S. Francisco № 25

Бувший асистент клінік європейських.

Лічить після найновішої системи. Виконує всякі операції хірургічні.

Посторонних слабих приймає на ліченє і побут у своїй клініці. Лічить лучами «Roentgen». Посідає власну лабораторію до оглядин хемічних і мікроскопових, та всяких інших оглядин крови в слабостях внутренних.

Порада устно і лисовно. — Мож розмовитись по українськи.

CONSULTORIO CIRURGICO — MEDICO

Dr. José Mendes de Araujo

Бувший славний асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічать з великим успіхом слабости жіночі і дітей.

Dr. José Queiroz Guimarães

Бувший асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічать успішно слабости нервові, недуги жєнщин і дітей.

При ліченю недуг крови уживаєсь 914 і 606.

В. Кун і Син.

Іпіранга — Гважувіра — Парана

Поручаю мій склеп при фабриці капляшковых, купую всякі продукти краєві, продаж гуртовна і деталічна.

W. Kuhn & Filho,

Guajuvira

Paraná

ПЕРША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРСЬКО-АРТИСТИЧНА РОБІТНЯ І ШКОЛА

С. ГОРБАЧА.

Виконуються артистично малярські роботи, як мальованне декорації домів, церков і образів нашого стилю і образів

СКЛЕП НИКИТИ ДОНЯКА в місті Іраті

є знаний усім, так в Іраті як і з подальших околиць зі свого великого склепу, який отворив еще в р. 1908 у великим мурованім домі враз з приютом для подорожуючих до Прудентополя і звідтам до Іраті. Кожний, хто заїде у його дім, знайде вигідну обслугу, як також зможе набути у склепі усе, що йому потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Купую герву-мате і інші продукти хліборобські.

В разі потреби винаймаєсь власна фіра до Прудентополя і кольнії Іраті.

Федір Шнайдер

— в Портон —

подає до відома пп. Кольоністів, що його

ФАБРИКА ОЛІЮ

купує насіне лєну і конопель, як також прядиво льняне і конопельне. Одно кильо насіна є лєну платить по 400 рейсів; насіне конопель по 500 рейсів. Прядиво чисте 1 кильо 1\$300 і більше.

Пишіть:

Theodor Schneider

Portão

Paraná

Або через посередництво Григорія Тандри — Портон.

Dr. José Queiroz Guimarães

Бувший асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить успішно слабости нервові, недуги жінщин і дітей.

При ліченю недуг крови уживаєсь 914 і 606.

Цни приступні. В заведеню візита коштує 5\$, в домі слабого 10\$.

Поза містом платитьсь від години.

GUARAPUAVA, Praça 7 de Setembro

ПЕРША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРСЬКО-АРТИСТИЧНА РОБІТНЯ І ШКОЛА

С. ГОРБАЧА.

Виконуються артистично малярські роботи, як малювання декорації домів, церков і образів нашого стилю і обряду та взагалі всякого рода роботи малярські.

S. HORVATICH

CURITYBA r Barão do Rio Branco 19 с. р. 187.

машинного і рільничого.
Купую герву-мате і інші продукта хліборобські.

В разі потреби винаймаєсь власна Фіра до Прудентополя і кольнії Іраті.

Пишіть
Theodor Schneider
Portão Paraná
Або через посередництво Григорія Тадри — Портон.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА

ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

ІРАТІ — ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям в Іраті і подальших околиць товари нашого склепу, який є завжди заосмотрений в ріжнородні фазенди, Seccos e Molhados, залізя, начине кухонне і прочі зняряди рільничі.

СКУПОВУЄМО ГЕРВУ, ВІСКЕ, МІД, і інші продукта кольоніяльні.

Випродаж гуртовна і деталічна.

Для пл. Каросників кукурузи і січки не брак!

ODRECKYI & KOZAKEVYCH

Iraty — Адреса телеграфічна „Kozak“ — Paraná

BEVAM AS CERVEJAS
da

ATLANTICA

CAIXA
POSTAL
246.

TELEPHONE
454.

Atlantica Luzitana
Curilibana — Porter

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул. Гівасеу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлантика, Люзитана, Гамбург, Куритибана, Паранаенсе; ТЕМНІ: Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланта, Більц, Вода Столова, Женжібре; ГАЗОЗИ: з Цитрини, Абакаші, Малин, Помаранч, Содова вода.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші цни! Роздаємо також насінє ячменю за контрактом і продаємо вибиранє насінє ячменю.

Сухі дріжджі Атлантики є найлучші і економічні.

Одинокий склад нашої пивоварні у Прудентополи в домі п. М. Козловского.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП
КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО

В АНТОНІЮ РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстарших склепів у цілім муніципію Іраті

Продаю товари ріжнородні — яких справді хто забажає — ФАЗЕНДА — ЗЕЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і усе, що потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Напитки ріжнородні. Скуповую герву. На складі КАВА — ЦУКОР — усі споживчі товари. Капелюхи — стрільні артикули — окраси зі золота як брошки, перетені, ланпушки до годинників іт.д. Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Constantino Odreckyi
Antonio Rebouças Paraná

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛЕП
ВАСИЛЯ ВОЙТОВИЧА

у Прудентополи

Містить усякі найпотрібніші зняряди господарські — рільничі, як також ріжного рода матерій, від найганших до найдорозших: касеміри, чисто вовняні пали, готові убраня, коци, полотна, хустки, стязки, капелюхи солом'яні нитки до шитя, вишиваня і ручних робіт, зимов шалі, перфуми, перфумованє мило, скло, начине кухонне, залізо, машини до шитя, порох, пріт, фугети, славна паста «фаворіта», шнурівки, книжки, та прибори шкільні.

Напитки краєві і заграничні.

На складі завжди: хміль, олій до фабр, свічки стеаринові, а подостатком муки найліпших марок, соли меленої, грубої і рефінованої столової, нафта, тютюн, риж, цукор, фарина кукурузяна і мандьокова, фасоля, кава палена і зернятами, чай з Індії.

Скуповую на більшу скалю герву і інші продукта кольонійні.

Wasilio Woitovycz
Prudentópolis Paraná

Др. Александер Нікольський.

Славний спеціаліст з Європи, теперішний лікар при українськїм шпитали в Прудентополи, поручає всім терплячим Українцям так мущинам, як і жєнщинам свої успішні лікарські услуги.

Dr. ALEXANDRE NIKOLSKYI.
Prudentopolis — Paraná.

Години урядові від 9 рано до 9 вечер; від 3 до 5 години пополудни в українськїм шпитали. (Безплатно для бідних).

CASA „DNISTER“

НАЙБІЛЬШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП В УНІЙОВ ДА ВІКТОРІЯ,
КУЧМИ І ДУНЦЯ.

Маємо на складі ріжнородні товари, як: фазенда, армаріньо — начине, кухонне, напитки краєві і заграничні, залізо і всякі продукта споживчі. Також виконуємо кравецьку роботу після замовлень.

ЦНИ НАЙПРИСТУПНІЙШІ.

Українці! Попирайте завжди лиш своїх!

CASA „DNISTER“
de Kutchma & Dunetz.

Rua Visconde de Nacar — União da Victoria — Paraná.

Печатня оо. Василян в Прудентополи.